

Pridplata na ciltu god 3 for., na pol god 1 for. 50 nov., na četvert. 75 nov.
Za Serbiu 30, 15, 7 1/2 groša. Izlazi svake Nedjelje jedanput.

Pisma svakoversna predmeta molimo na uredništvo upućiti.
Neprijemamo.

God. II. U Kalači

U Četvrtak 28. Prosinca 1871.

Broj 52.

Učitelji u društvenom kolu.

Usljed svega što rekosmo u 50. br. dužnismo učiteljem očitovati baš zato jerbo ih izkreno poštivamo: žudili ili tvorili koliko im drago zatim da se crkva od škole odljuči, ipak nikad neće stupiti na onaj stepen nezavisnosti, onaj stepen materialna dobrostanja, onaj stepen časti, onaj stepen upliva političkog na kog željno uzgledaju, buduće će im uvijek na putu ostati predsude, i manjkanje znanja i iskustva kod onih ljudi: od kojih sve to opravdanim pravom iztraživaju. Prije Isusa učitelj nije bio veći od sužnja u obitelji domaćoj — samo od kako je divi Meštar blagoslovio malane, od to doba su učitelji stupili u osnovu društvena ljudskog stanja. Al poklem čoviek većinom uvijek silnie vavli za uživom tielesnim no duševnim, treba da učitelji nenapinju jako svoje žudnje; ne zato što nebi dostojni bili, već zato što se ove neće izpuniti, pak će se nesrićnim smatrati. Jedan General i to Slavodobitan veće je važnosti nego jedna igračica, ipak više putah se ljudi upregli u kola jedne pjevačice no slavnih vojnovodjah. To se nepopravi ikakvim zakonom tako je bilo i biti će. Vlada je sadanje škulske Nadziratelje i velečastni naslovi obvila, no dali uživaju zato veću čast nego jedan kapetan? Bratjo jedna predsuda je zavladała med ljudma — i to je ta: da je učiteljsko zvanie najlahkše, pošto se s dicom zabavlja; govorili mi sad koliko nam drago o teogtnosti ove zabave to će mo teško kojeg obratit na dru-

ge mnienje, buduće mu nemožemo ovu stvar tako pridocić, ko žetvu.

Evo uzrok zašto ljudi kane manje platje dati učitelju manje ga poštivati i manje mu upliva podieliti. Nada je da će se ova predsuda umanjati kako obraženost rasla bude, al se po svem nikad neće izkoroniti, to je ista takva predsuda ko i ona koja misli: da ove okolnosti nisu kakve jesu po učitelje, to bi najodličnii dusi talentirani ljudi što više još i bogatiih roditeljah sinovi uz ovu zvaniju prionili, Ovo ako nebi bila predsuda onda je najsvietlija illusia — smičšno je al je ipak istina: da u obće ljudi zvaniju učiteljsku za lahku smatraju, kad je govor o dotačii, časti i tako dalje, a kad se u naši nutarnjih o tom povede vićanje: bili valjalo u tu zvaniju stupiti ili ne? onda osićamo: da je ova zvania teška, i pošto je teška bilo je i biti će: da će se samo osridnji daroval, i to siromašnih ljudih sinovi i kćeri na ovu zvaniju odljućivat, ako je pak sudbina kojeg sina i drugog razreda na ovu zvaniju navila, to je sigurno da će se je otrest, kako mu se prva prigoda po nudila bude, da može u svietliu stupiti. Nas je izkustvo na ovo osvidoćenje dovelo, nalazi se gdi koja iznimka ko i ona da će čifuti i uz drugi način životarenja prioniti van trgovine, al košto ovi najposli radi trgovine i najsvitlie stanje ostavljaju tako otmenii dusi — i bogatii sinovi po njihovom shvatu masnie i lahkše zvanie traže. To ako i ne očituju al sigurno osićaju ljudi da je teško ono zvanie gdie se cili dan valja pridavanjem pouke mućit — na koju se valja kasnim večerom i ranim

jutrom pripravljat. onja sam u školi ni jedan trenut neima na odmor, njegovoj štrangi se nije slobodno puštati jel će kola učionska odmah stat. Naše je osvi-dočenje, neka sviet snuje o školi naredbe kakve mu bu-du godile, učitelj boljeg i pravednieg prijatelja i brani-telja nikad neće imati nego što je svećenik, i to prvo radi srodnosti zvaniah drugo sbog izkustva osobena. Nitko na svietu bio on mah šta neima toli prigode da upozna trudbe učiteljske ko popo, pošto on i sam nosi tegotu pouke, a drugo škulu pohadjajuć vidi svaki dan šta čini i nečini učitelj.

Naravno tu nije o drugom razgovor već o dobrom učitelju i o revnom popu. I kad takve prid očima ima-mo onda smo uvjereni : da će svećenik učitelja svagdi zaštitit jerbo mu dilovanje skroz poznaje i zatoga umi ocienjivat. Ne dvoimo da će se za vrijeme zavarat učitelji pak će scinit : da će im ugled razt, i zalogaj time masnii postat, što god se većma od crkve odaljivali bu-du poput onog bajskog krojača, koji je mislio : da se gladna dica mogu kartama zavarat, al i naposlidku ka-ko će Sviet uvidit, da virnieg prijatelja neima škula od popa — tako će se i učitelji po izkustvu naučit : da su onda najsigurnii o boljku stanja, o časti i poštenju, kad su naj tisnie skopčani sa crkvom. Dakle po našem skromnom mnienju taj pravac na koji stupaju nikoji učitelji neće ih do popunjenja željah dovesti.

Ona bi težnja bila po učitelje i škole dakle i po roditelje najkoristnija koja bi nastojala u svećenicih ono osvi-dočenje podhranjivat : da se crkva i škola jedna na drugu naslonjat i u svakvom odnošaju osvrćat mo-raju, dakle nije slobodno jednu kao Šaru a drugu kao Agar smatrati — već obe obgrliti ljubavju koja želi Boga proslaviti a ljude spasiti na zemlji i na nebu. A napokon nikad neće potreba nestat one istine : na koju je u 49. br. naših novinah jedan učitelj sudruga upo-zorio : da je i njihov uzor u spasitelju — ko i drugih svih ljudih, i tko u uztrpljenju netraži lieka, i po tom neteži svoje stanje poboljšavat taj idje krivim putem.

RIEČ U SVOJE VRIEME.

V. G. Uredniče Vruća želja, koristiti rodu što već-ma, silno mi pobudjuje grudi, da na okrajku ove godine, putem našega „bunjevačko-šokačkoga“ lista, štovanomu občinstvu odkrijem neke svoje nazore glede budućega pravca njegova, koji obće uvaženi donieli bi, scienim, u kratko vrijeme obilna ploda.

Tko je naš tjednik, list naime bunjevačkih i šokač-kih novinah, od poroda njegova do danas pozornim okom pratio, bit će bezdvojbeno na njem tu razliku uvidio, da se kanoslabašno čedašće sve to većma oporav-lja i podiže na vlastite noge, da se kano tičicia u grmku izlegla poraslim perjem sve toviše ponosi nebu pod oblake

Oko Vaše nabrzo je uvidilo, da to novorodjeno čedo našega bunjevečko — šokačkoga duha u pelenah djetinske slabašnosti nemože poživiti, nemože se podići, u dvore Bunjevacah i Šokacah nemože pokoraknuti bez

vierne mu majke a naše posestrime, dadilje vile; te još nekoliko danah i godina će kanuti u bezkrajnu vječnost, kano kaplja u siono morje, odkako ga ona nježno miluje i povija, prati i bogati i, svako četrnaest danah svojom raznobojnom književstva haljinicom povijena prenaša od bogatca učenjaku, od neuká ubogaru.

Svim imućnijim i siromašnijim Bunjevcem i Sok-cem do toga stoji i stojati mora, kako da ga što ljepšim ruhom samonikle i priproste, čedne i dostojne slavjanske duše zaodjenemo i u sviet provedemo; jer je ono prvo i tim nam milije bunjevačko-šokačko naše glasilo.

Pa zato evo i mene, drugdaš nerado predloge izna-šajućega „riečju u svoje vrijeme,“ nebi li uza dosadašnje slabašne sile svoga perca, kojim se kiti mili rod moj, ne-samo s poučne i dosele zabavne, već i s nabožne ruke zlatnima krilima vile raznešenu duševnu uzcrpili okrepu oni, za koje radimo, — dragi naime Bunjevci i Šokei naši.

Poznato je dovoljno, da se našem narodu u pamet i u srce urezava knjiga mudrosti evangjelske, to je njemu i njegovu potomstvu najsladja zabava i najkrepčja utjeha.

A Častni naši svećenici, dušobrižljivi za spas vječ-ni roda našega, i koji bi mogli i koji bi htjeli ugoditi slušajućim jê dušam i puniti savjestno dužnost svoju, — nemogu da to čine sbog manjkavosti izvornih propovi edih, što su u nas riedko danas bilje.

Kako da uče i navješćivaju bez dobrih i valjanih knjigah? Kako da podpale smrzuta srca, stojeća uz ledenu peć svjetske izopačenosti, na onu goruću staro-kršćansku ljubav, koja je obuhvaćala s vjerom i nadom cio nekoć okrug zemaljski, ako jim se neukim jeziku na-šemu neuručie takova sredstva, da i mogu i moraju cil-jem težiti svrhi, sbog koje nose neizbrisivi biljeg sv, re-da na čelu i duši po oni Spasiteljevih riečih : „idite po svem svietu, — učite sve narode“ — dakle i Bunjevce i Šokee njihovim materinskim jezikom?

Da se vriedni i častni svećenici okoriste našim bla-goslovnim trudom i zamašnim podvatom, — da nam mili rod naš prizna zasluge oko promicanja vremenita i vje-kovita dobra, — u svój smiernosti usudjujem se V. Vašoj, kao i štovanomu občinstvu, na uvaženje i razmatranje predložiti ovo pitanje :

„Nebi li dobro bilo, da se po dovoljnu čislu pred-brojnukah ukazu s vremenom, na književnom, čistom i razumljivom našem jeziku, nuz bunjevačko — šokačku vilu zabave i pouke u četvornom obliku knjige svakiput na cjelom arku kraće i dulje nediljne i svetkovne kras-ne propoviedi, izdatat se imajuće s obće potrebe na ob-ću korist našem svećenstvu?“

U tvrdoj nadi da će se ovoj vrućoj želji odazvati doskora rodoljubivih 300, svećenikah i, pojedini da će se dragovoljno predplatiti sa 4 for. a vr. na godišnje „bun-jevačko-šokačke novine“ — „vilu“ — i“ od 50 do 60. takovih izvrstnih prepoviedih“ — nagodij se, o mjerici punoj, Gospodstvo Vaše, s kaločkim štamparom u ime naše i, — ja sam evo prvi predplatilac toga nam veoma potrebnoga i hvale vriednoga podhvata.

Uvjeren, da V. Vaša, od d. hvnih jur vremenah sved-ger tamo smiera i odvažno stupa, okle se rodu otvaraju vrata zlatne sreće i slobode, prosvjete i nabožnosti, neće pustiti da se ovaj glas vapijućega u pustinji, zapodjenut lani ovo doba, i opet razbije o lagana krila zlatokose „bunjevačke i šokačke vile,“ — već da će se saslušavši odlučnu rieč častnih naših svećenikah, osvrnut u tom

obziru i na ovu jednu najvažnijih danas u Ugarskoj predstojećih potrebah naših.

Moleći Vas usrdno za objelodanjenost ove sgodnovremene rieči i, pozivajući ovim častno i rodoljubivo svećenstvo naše na predbrojtvo „bunjevačkih novinah; istoimene vile i, dojučih, štampat se imajućih važnih tih propoviedih;“ računajući na svestranu podporu Vaše požrtvornosti i našega odlučnoga rada, nezamjerite, molim, smjelosti, nikloj iz ljubavi prama Bogu i rodu, komu dobrodošla ova „rieč u svoje vrijeme.“

Primito izraz osobitoga štovanja moga, kojim vremenujem na Šumbregu o božiću, 1871.

Blaž Modrošić, kapelan.*)

DOMAĆI POSLOVI. NA PEŠTANSKOM SABORU.

G. Miletić u svojoj interpelatii glede civiliziranja krajine uloženoj izjavlja želju: da se velika prodaja sumah krajiških od vrhovne vlade naredjena donle uztegne: dok se krajišnikom ne otvori ustavna prigoda: da mogu svoje mnijenje o svojem dobru izjaviti, a glede prelaza uprave iz osnova vojničkog u građanski istom visokom saboru podnaša slideću po „Zastavi“ privedenu odluku.

G. ministar-predsjednik kralj. ugar. vlade poziva se i upućuje se: da kol njegov. veličanstva nastoji, i izdjestvuje:

1. da se najviše uredbe od 8. lipnja od godine 1870. o razriešenju vojničke hrv. slavonske krajine i načinu razriešenja, odnosno prelaza njenoga u zajedničko ustavno stanje hrv.-slav. saboru u Zagrebu ua ustavnu razpravu i riešenje podnese;

2. da na tom saboru i to već u predstojećoj prvoj sesiji i hrv.-slav. krajina zastupana bude;

3. da se iste na ugarsku, odnosno bačko-banatsku krajinu odnosne uredbe zastupstvu ad hoc iste krajine na tu ciel predadu, da se svoje želje i postulate u tom pogledu ug. saboru podnese;

medjutim pak: 4. da se bez prejudica za buduće konačno uredjenje odnošaja i stanja i bez prejudica za sve interesovane strane kako hrv.-slavonske, tako i ugarske, bačko-banatske krajine celoj krajini potrebna sredstva odobre, i da se predloženi budget vlade za krajinu za osnovu saborske razprave uzme.“

D O P I S.

Bajmak. 17-og Pros. Nemogu obstati da Vam ne javim kako se u Bajmaku obuka odrastlih bunjevacah počela. — Gosp. Plebános mlogo je putah na vištjivo da od 16 do 30 godina koji žele štogod naučit, učionu svaki dan u odredjenih satih pohodja ju. (t. j. od 6-do 8 satih po podne) ali u zalud! jerbot je jednom bila sramota — a drugi veli: štaću ja naučit ove zime? No al kad na jedamput stupi u učionu jedan zemljodilac, po imenu Ivan Bačić pitajući mene Gosp. učitelju kad će se već jedared početi ti odrastlih Obuka? Kad vi hotili budete odgovor biaše — al kako da počmem kad mi se ni jedan nije javio osim vas. Gospodaru vi mene upišite — a ja ću nastojat za tim da nas više bude. Daklem tu upiše ja njega; — a on onaj čel dan išaoje od kuće do

*) Ako vašem plemenitom Pozivu odgovorio bude željan odziv, — ja ću moj male cine rad i trud spremno žrtvovat, da i na ovom polju vsim volju — i izpunjavam želju mojih bratjah. Ured.

kuće sebi drugovah kupiti, i s lipim uspjehom jerboje, sutradan njih 12 doveo, i tako sam 10 og. prosinca obuku odrastli počeo — a danas hvala Gospodinu Bogu imam 45. Med ovima ima njih osam od 40 godina — 15 od 33 i 34 godine, a ovi drugi od 18—20 i 30 godina su. Obučavamji svaki dan od 6 do 8 satih po podne-osim Nedilje — onda je praznik. Za sad dosta dok se izpit svršši obširni je. Zelja mi je izpunita — samo kad su se i bunjevci zapoukom povelj. Bože daj još takvih oduševljenih bunjevacah ko Ivan Bačić — neće nam nikada duh klonuti.

Mrković Gabor učitelj.

Beč 6 og. Pros. Budući su se duhovi u Trojednici po nešto umirili, pa pošto narodnjaci i unioniste na to smiraju, da se sporazumu, te tim bezuspešnoj strančarskoj borbi kraj učinu kojom smo se pri pretresivanju narodnih pitanjah uvek služili, — o „odnošajima Trojednice,“ ma i predhodno samo mimogredno, — koju bratijnsku proborimo. Prava je istina, da je ugarska vlada u Trojednici veoma nevišto postupala počem je ljude na krmu uprave po nameštila, koji u narodu našem nikakva populariteta neimadoše, te koji od svakog prezreni bjehu. — Zadatak Ugar. vlade trebao je da je bio, nanešenu uvredu čim se je takova uvidila, — poboljšati, te u narodu neobljubljene osobe odstraniti. Naš narod, koji se je god. 1848 sa Magjarima krvavio, morao je dakako i današnju ugarsku vladu s neverovanjem predusresti. Stoga je trebalo ovdje da ugar vlada oprezna bude pa stoga bješe velika uvreda narodu nanešena, što je ista vlada baš u osobi sadanjeg razbana Raucha narodu našem prkosila.

Kao što mi odnošaje pojedinih stranakah u Trojednici dobro poznajemo, to možemo i za izvestno tvrditi, da takozvana narodna stranka nije zato postala, — što je naš narod, u obće i sada u ogromnoj većini, — sa njegovoj otačbini datom samoupravom nezadovoljan već je glavni uzrok opozicionalnog pobudjenja bijo, same ličnosti, koje su na kormilu naše vlade stojale, i s omima nesrićnima ljudma se kumile, koji su siromake rakovčane u nevolju upleli.

Nije dakle slobodno o tom dvojiti da su i naši autonomiste narodnjaci, jer i oni teže za tim, da naša mila domovina, kojoj je u današnjem dobu neobhodno potriban mir i poredak, — svoju narodnu i dižavopravnu samoupravu dobije.

Mi koji za tim idemo, da svi narodi u državi jednaka prava uživaju, — mečemo žarku želju na srdće našem narodu, da se unutarnjih zadjevicah mane, i u narodnih načelih ujedini. Predstojeći naš sabor, koga se nadležnost na sve grane državnog života proteže, ima će veliki zadatak pred sobom, — naprvo da se postara, da krajina, ta krvava haljina, — s kojom se sve dodanas u obće ko s pastorčadma postupalo, — civilizovanom zemljom postane.

Ako se dakle naši državnici mogli budu sporazumiti budu s ugars. vladom i uzajmno delali budu, te do toga uvidjenja dodju: da narodi nežive zato, da se neprestance prepiru, tada će Trojednica zaisto do ozbilne ustavnosti doći na svoju sobstvenu korist a na blagostone cile države!

M. P. J. Vukovarac.

R A Z N E V I S T I.

— Nj. Veličanstva prisvitli kralj i kraljica božićkuju u Salcburgu.

— Magjarska Reforma savetuje nimcem

Austrijskim kako će svoje vojvodstvo bolje rekuć gospodarstvo među drugih narodih kratje vrhu Slavenih zadržat i kaže 1-o da budu vjerni carskoj obitelji, istinaje dakle da su slaveni viernii, 2-o da u carevinskom viću sprema jednu ministerialsku stranku, 3-e da se s poljacih izmire, 4-o da stresu jaram pokrajinskih saborah — i pri svoje izravne izbore, nebil razboritie i po svu monarhiu koristnie bilo savetovati : da se sve narodnosti podjednako namire.

— Sabor prije božićneg odmora — obdario je ministarstvo dvomisečnu vlastju : da sabira porez, i donle dok se prigledanje proračuna dovršiti nebi moglo.

— To već od davna štietmo da znanost valja svakojako oslobodit—ipak prokatore u tisnie gužve penju—nalažu jim : da moraju sebi izposlovati pravničkog Doktorata povelju; sve se još mašamo za žigove sridnjeg vjeka, koji su onda izmišljeni za označenje kastah.

— Kod nas se spremaju stranke — desna i liva — da se mogu koristno osnovati za predstojeći saborski izbor. Reforma se nikidan pohvalila : da je Deakova stranka tako jaka : da bi zadostna bila ugarsku na novo osvojiti.

TRGOVINA I OBRTNOST.

* Subotica 22. Prosinca (u petak). Zima se tako reći kod nas odomačila, na protiv u Engleskoj je odvuglo i kiše je skorim tamo bilo.

Oblik novčanih trgova „od kako povoljniji glasovi stižu u pogledu zdravlja naslidnika krune engleske princa Valesa“ znatno se na bolje okrenio i pored svega toga što će se od nove godine mlogi zajam u Engleskoj podići i što obično pri kraju godine imaju se mloge obveze podnamiriti — isplatiti — ima na engleskom trgu dovoljano novaca u prometu, tako : da je Banka kamatu na 3% spustila zbog čega su u obće papiri skočili, pa tako i kod nas di je Banka od 15 t. m. sa 1/2% spustila i di pored svega toga jednako oskudnost u novcu vlada plaćaju se papiri skuplje a osobito engleski vrhunac — vršak — su u cini dostigli. Valuta — srebro i zlato — je spalo u cini i dukat se plaća sa 6 novčića a srebrna forinta u 1 nov. jeftinije no prijašnje nedilje.

Rana je osim Francuske svuda i opet udarila malo natrag u cini. Dovoz je rane bio danas velik na našim trgu, to zbog dobrih putovu, to opet zbog idućih velikih svetaca, kada je rad svaki čovik koju krajcaru u džepu imati.

Cina je bila ovaka : žito 5 fr. 50 nov. raž 3 fr. 50 n. ječam 2 fr. 40 n. kukuruz 3 fr. zob 1 fr. 60—70 n a. vr. požunac.

Cinjenik Peštanski 23. Pros. Vuna, prodaja živahna — fina vuna za sukno 137—154 fr. bačka. s piska jednostriž 85—92 fr. fina skoža striz 138—139 fr. Erdelj. cigaja 114—116 fr. na došastji novoljetni sajam već su stigli mnogi kupovci, al vuna je već po najviše prodana ugovori su na prolitnju sklopljeni — po 154 fr. 120 i 1 dukat 125—112 fr. tvor. prana 155—18 fr. timarska prana 150—155 fr. — Svinji hranjeni 27 1/2—28 3/4 n. za izvoz 31 n. — Mast buduća 34—35 3/4 fr.

CINA RANE. Pešta, 23 og Prosinca. Čisto žito banatsko: 81 fnt. 6 fr. 60—70 nov., 87 fnt. 7 fr. 40—45 n. tisansko, peštansko, stol.-biogr. : 81 fnt. 6 fr. 75—85

n., 87 fnt. 7 fr. 45—50 n.; — bačvansko: 83 fnt. 6 fr. 70—80 nov. 86 fnt. 7 fr. 30—35 nov. — Raž 78—79 fnt. 3 fr. 95 nov. 4 fr. — Ječam 68—70 fnt. 2 fr. 70—80 nov. — Zob 45—48 fnt. 1 fr. 95 n. 2 fr. — Proja 82 fnt. 3 fr. 35—45 n. — Uzimajuć fnt. polag djumr. maže.

Baja, 23-og Prosinca Čisto žito: 83 fnt. 5 fr. 90 n. srid. 80 fn. 5 fr. 70 n. Napolica 78 fnt. 4 fr. 40 n. 76 fn. 4 fr. 20 n. — Raž 76 fnt. 3 fr. 80 n. srid. 75 fn. 3 fr. 60 n. — Ječam 66 fnt. 2 fr. 60 n. drug. 63 fn. 2 fr. 40 n. — Zob 45 fnt. 1 fr. 80 n. drug. 44 fn. 1 fr. 70 n. — Kukuruz 90 fnt. 3 fr. 20 n. sve po požunac.

Visina vode dunavske.

Pošta 23-og Prosinca : 4' 7" nad 0. razte.
Zima velika sniga malo.

Poruke uredništva.

Bač : G. G. B. Vrlo dobro. G. L. P. Rad najliepši ponos jednog mladića. — Vaškut : G. J. Sve je prispilo — što god se višeputa gladi stvar to postaje svietliom. G. Š. Ruža nikad negubi svoju cieniu.

KNJIZEVNOST.

U 38. br. Bunj. i Šok. Novina javilismo poštovanim Čitateljem: da se štampa knjiga Molitvena pod naslovom Isusovka, „po g. Blažu Modrošić pečuvške Biskupie kapelanu sastavljena. Knjiga je ova već sa svim sgotovljena, i čeka kršćanske duše, da je otvore, i svoje srce nasladjivaju onom nabožnom slatkostju, koju će iz nje crpiti. Isus je naš spasitelj, ovde se razvija prid pobožnom dušom sav Njegov život; Duhom po uzoru Isusovim oplemenjena duša, idje moliti svakovrstne Molitve, rukovodjena po Blaženoj Divici, zatim zaziva u pomoć po Lytaniah Angele i Svetce, i napokon s ovima na nebu i zemlji ujedinjena, izpiva sve one krasne pisme, kojima se silne duše od prastara vriemena u Crkvi priko sve godine ublažavale. Izkrenaje naša želja : da bunjevci i šokci pohite tu molitvenu knjigu si nabaviti — ko ja će im dušu nebeskom slastju obaliti. Dobiva se u Šombergu priko Mohača kod izdavatelja, po ovu cinu u artii vezana 1 fr. 20 nov. u koži sa zlatorizom 2 fr. a jednostavno samo prešivena (broširana) 1 fr. uz pošarsko pouzeće (postnachnahme).

Rad i poso — kojise na polju naše književnosti javi — najskole ako neidje na to da bratju razdvojava — već da ih ujedinjiva radostno pozdravljamo. Tako nam se jedno Djelo bogoslovsko iz Dalmatie javlja „sa slidećim naslovom“ „Budilo“ napisao Mathias Pustinjak, po tome pisatelj kako veli nastoji — razjasniti razpre koje se među rimokatolici i pravoslavni vodile — da se put željenom ujedinenju pšipravlja. No nakoliko je pisatelj ovoj plemenitoj svrhi odgovorio, to za sad nije nama odkriveno, mi ovo djelo jedino kano rad književni javljamo time : da će posli dva mjeseca u osam puni arakah izići na vidilo u Zagrebu.

Koje dakle rad ovo posidovati, može si ga u Zagrebu a kod nas u Baču kod Franjevacah za 60 n. nabaviti. A tko na knjige u našem jeziku pisane troši taj svoju i narodnu prosvietu širi.